

A large, vibrant collage of various artworks, including portraits, abstract patterns, and text-based pieces, displayed on a wall. The collage features a variety of styles and subjects, such as a portrait of a woman's face, a blue and white abstract pattern, a piece with the text 'BROOD', a piece with the text 'MEDICUS CURAT', a piece with the text 'de drie coninghen', and a piece with a clock face. The collage is composed of many small, colorful tiles and pieces of paper, creating a rich, textured visual experience.

21 NIEUWE GEVELTEKENS

In Oudewater is al lang geleden een groot aantal panden voorzien van gevelstenen, daterend vanaf de 16^e tot en met de 20^e eeuw. Daarin is een deel van de geschiedenis van de stad en zijn inwoners vastgelegd.

Vanaf 2014 heeft de Stichting Geveltekens Oudewater hieraan 21 nieuwe geveltekens toegevoegd. Daarmee zijn de gevels en de straten verrijkt. Vaak is ook het huidige gebruik van panden in de symboliek verwerkt, een stukje geschiedenis is 'bijgeschreven'. De nieuwe geveltekens vormen een blijvende toevoeging aan de gevels en het stadsgezicht. Omdat het project voor de eerste 18 is gestart ten tijde van het 750-jarig bestaan van Oudewater, zijn de geveltekens voorzien van een '750'-logo. Dit project werd in belangrijke mate financieel gesteund door de Stichting Van Achterbergh-Domhof, die zich onder meer ten doel stelt het bevorderen van nieuwe keramische toegepaste kunsten. De geveltekens zijn uitgevoerd in keramiek op een roestvrij stalen ondergrond. Gemikt is op een hoog niveau, zowel artistiek als technisch en constructief. Ze zijn net zo onverbrekelijk met de panden verbonden als de oudere gevelstenen.

Het gevelteken voor het Cultuurhuis is tot stand gekomen met inschakelen van twee groepen leerlingen van de scholen die in het Cultuurhuis gehuisvest zijn. Vanwege het educatieve aspect is dit gesubsidieerd door de Stichting Sint Lucia Fonds.

Na het project zijn er nog drie nieuwe geveltekens toegevoegd. Deze zijn ook voorzien van het '750'-logo om aan te geven dat zij tot dezelfde serie behoren. De Stichting Geveltekens Oudewater streeft er naar om het aantal verder uit te breiden, bijvoorbeeld ter gelegenheid van de oplevering van nieuwe of gerenoveerde panden. De geveltekens 19, 20 en 21 zijn daar voorbeelden van.

Alle geveltekens zijn ontworpen door kunstenaars uit Oudewater en gerealiseerd door of met hulp van Oudewaterse keramisten. Cock Verkerk heeft van alle geveltekens de constructie en de bevestiging voor zijn rekening genomen. Dat is niet bij elk gevelteken vermeld, alleen nog bij twee geveltekens met een buitengewone constructie.

CATALOGUS EN ROUTE(S)

Deze catalogus van de 21 geveltekens bevat een korte beschrijving per gevelteken. Op de bijbehorende plattegrond is de plaats van de geveltekens aangegeven. De nummers vormen geen logische volgorde voor een wandeling of fietstocht. Iedereen kan natuurlijk een eigen selectie of volgorde kiezen om de geveltekens te bekijken. Hieronder volgt een suggestie voor een bezichtiging te voet en eventueel verder op de fiets.

Wandeling in en rond het centrum (zie de plattegrond):

10 – 2 – 3 – 21 – 4 – 15 – 5 – 19 – 13 – 6 – 7 – 8 – 9 – 14 – 1

Deze route start en eindigt bij de Markt.

Trek voor deze route te voet en de bezichtiging ruim een uur uit.

Met de fiets is een goed vervolg vanaf de Markt:

12 – 20 – 16 – 17 – 11 – 18

Deze fietsroute is ongeveer 6 km lang en eindigt bij het gevelteken aan de Lange Linschoten, een kleine 3 km van het centrum van Oudewater.

DE GEEST VAN HET PROJECT IN POEZIE

Stadsdichter Nelleke de Boer vatte in 2014 de bedoeling van de nieuwe geveltekens samen in een gedicht.

Wie ik ben

Geen uithangbord van tijd nee, daarmee doet u mij tekort,
een selfie dan, een voor de eeuwigheid of
voor zolang de gevel mij kan dragen.

Mijn camera de kunstenaar, heeft me ontdaan van mijn pose,
is diep onder mijn stenen huid gekropen,
op zoek gegaan naar wie ik huis.

Kijk wat hij heeft blootgelegd, wat zich hier afspeelt
vandaag en ooit, zie het beeld van mijn bewoners,
de spiegels waarin zij hebben gekeken.

Ruik de geur van gisteren en morgen, wat er
in mijn kelders schuilt, ruik de angst en het geluk
van wie ik berg en heb geborgen.

Hoor het geritsel van rokken, stof dansend op muziek die
niemand meer kent, luister naar de stemmen, hoor
hoe de tijd mij bekent.

Weet dan wie ik ben, en oordeel zacht, u kunt mij 'liken'
als u wilt of liever nog,
gewoon genieten van mijn pracht.

BESCHRIJVING VAN DE PANDEN EN DE GEVELTEKENS

De beschrijving bestaat per pand uit twee delen. Het eerste deel is een verkorte weergave van de geschiedenis van het pand. Er is in het algemeen veel meer bekend dan in deze korte weergave staat. De nadruk valt op het deel van de historie dat de inspiratie is geweest bij het ontwerp. De tekst van deze stukjes is deels afkomstig van Nettie Stoppelenburg.

De tekst van het tweede deel is steeds afkomstig van de kunstenaar die het gevelteken heeft ontworpen.

De foto's bij de tekst geven een globale indruk van het werk en de plaatsing op de gevels. De details komen daarbij natuurlijk helemaal niet tot hun recht, hoe mooi de foto's van Jaap de Wit ook zijn.

U wordt uitgenodigd om met deze catalogus in de hand de geveltekens zelf te gaan bekijken!

1. **Peperstraat 16**

Geschiedenis

De oudst bekende bewoner van dit huis was de kleermaker Allert Pieterszoon Lely. Hij woonde hier al in 1649.

Het huis is daarna meerdere malen verkocht, verhuurd en vererfd.

Bewoners waren onder meer de touwslager Johannes Stekelenburg en kleermaker Teunis Drost. In de 20e eeuw was hier één van de vele kruideniers van Oudewater te vinden. Hij had prachtige reclameborden buiten hangen. Rond 1970 vestigde juwelier Van Houten zich in deze winkel. De zaken gingen al snel zo goed dat Van Houten verhuisde naar een groter pand aan de Havenstraat. Zangeres Anneke Konings heeft daarna enkele jaren in het pand gewoond.

Het gevelteken

In het gevelteken komen de vier ambachten kleermaker, kruidenier, juwelier en zangeres terug in de ornamentiek. De ligging centraal in Oudewater heeft de hoofdvorm bepaald. Zoals de huidige bewoners ook nog opmerken: “Op welke plek je je in de woning ook bevindt, je kijkt aan alle kanten de stad in.” De gezichten in het gevelteken kijken drie kanten op, de voeglijnen verbeelden het centrum.

Ontwerp: Tamara Sille

Keramiek: Tamara Sille en Els Verseveld

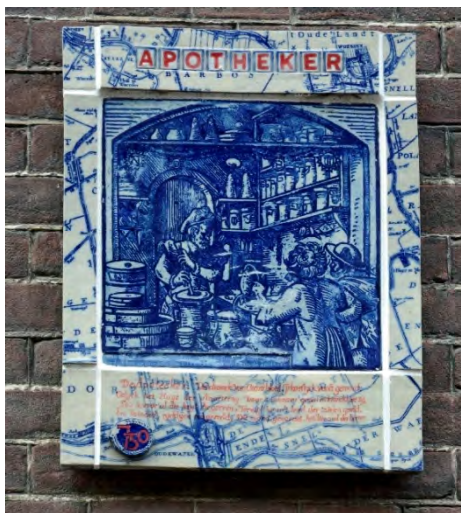
2. Leeuweringerstraat 11

Geschiedenis

Het pand aan de Leeuweringerstraat 11 werd in 1743 gebouwd door de metselaar Leendert Fitteré als vervanging van een ouder pand. Na zijn overlijden werd het huis verkocht aan notaris Dirk Blanken, die er waarschijnlijk kantoor hield. Rond 1850 kwam het pand in handen van de familie Van der Lee, in 1869 werd het verkocht aan Theodorus Lorentz die van plan was zich in Oudewater te vestigen maar al in 1873 werd het, met nummer 13, verkocht aan apotheker Fokke Jonker Idenburg. Tot 2014 was hier de apotheek gevestigd, achtereenvolgens met de apothekers Idenburg, Ritman, Frederikze en Croes.

Het gevelteken

(Beschrijving in de woorden van de ontwerper). Over het idee om een apotheker af te beelden was ik het snel eens met de eigenaar, die naast de voormalige apotheek woont. Als techniek gebruikte ik een overdruk op klei van een ets die met speciale inkt is gedrukt op dun Japans papier. De inkt is gemaakt door Ad Stijnman. Het centrale ontwerp van mijn gevelteken heb ik gemaakt naar de houtsnede van

'De Apotheker' van Jost Amman in Das Ständebuch uit 1568. De tekst is van Jan Luyken bij diens afbeelding van een apotheker in Het Menselyk Bedryf uit 1694. Beide zijn in een zinkplaat geëtst.

Een andere techniek, gebruikt voor de randen van het gevelteken, is een directe overdruk van een fotokopie met dezelfde speciale inkt. Ik gebruikte daarvoor een kaart van 't Hooghe

Heymraedtschap vanden Lande van Woerden uit 1670. Ik had als grafica al ervaring met het maken van keramiek, maar de combinatie van grafiek met keramiek was een mooie uitdaging.

Ontwerp: Yuriko Miyoshi

Keramiek: Yuriko Miyoshi en Els Verseveld

3. Leeuweringerstraat 52

Geschiedenis

Tot het midden van de negentiende eeuw was er op het gebied van basisonderwijs maar één smaak: de stadsschool. Tijdens de Republiek was het onderwijs op de stadsschool erg protestant van karakter: alle kinderen leerden de Heidelbergse catechismus en alle kinderen leerden de psalmen zingen – ook katholieke en joodse kinderen.

In de Franse tijd was daar verandering in gekomen, en toen werd ook de eerste poging gedaan om een katholieke school in Oudewater op te richten. In 1856 begon de katholieke onderwijzer P.H. Seuter een school in een huis in de Leeuweringerstraat. Dat was één jaar voor de schoolwet van 1857. Hierin werd vrijheid van godsdienst gegarandeerd maar ook bepaald dat er geen financiële steun gegeven werd aan confessionele scholen. De school van Seuter zou uiteindelijk uitgroeien tot de St. Franciscusschool, een katholieke jongensschool. Deze school stond waar nu de parkeerplaats aan de Reijersteeg ligt. In 1895 werden twee panden in de Leeuweringerstraat gesloopt voor de bouw van het huis van de schoolmeester.

Het gevelteken

Dit gevelteken op de zijgevel in de Reijersteeg heeft een verhalend karakter om de visuele instelling van het lerende en spelende kind weer te geven. De variatie in het kleurgebruik maakt hier deel van uit, net als

de asymmetrie in de omtrek van het teken.

De gebruikte elementen staan voor leervakken en lesmateriaal. Het boek staat centraal in het ontwerp: Leren lezen en zo kennis vergaren. De twee uilen op de rechter omslag zijn bedoeld als: de meester en zijn leerling: Samenwerking.

De les vaderlandse geschiedenis is te vinden in de jaartallen boven het boek.

Het rekenen is te zien als sommetje, links onder wat cryptisch weergegeven.

De som ' $5+1=$ ' symboliseert ook de behuizing van de zes schoolhoofden in de ambtswoning.

Attributen om te schrijven zijn: het leitje, de ganzenvaar en de kroontjespen: Taalontwikkeling.

De globe is een onderdeel van aardrijkskunde en 'Een blik op de wereld' is terug te vinden in het venster linksboven.

De tekst: 'Het hoofd der school' geeft het respect aan voor het schoolhoofd in vervlogen tijden.

Ontwerp: Diny Lossie

Keramiek: Diny Lossie en Els Verseveld

4. Kromme Haven 1

Geschiedenis.

Van dit pand zijn al uit 1612 eigenaren bekend. In 1648 werd Hendrick Claaszoon van Lexmont eigenaar. Hij was wagenmaker en had daarvoor een grote en hoge werkplaats nodig, zo ontstond de kenmerkende vorm. Het ging de familie Van Lexmont goed.

Hendrick werd schepen en later ook burgemeester. Hij overleed in 1673 en zijn zoon Cornelis zette het bedrijf voort. Cornelis vermaakte huis en werkplaats in zijn testament aan zijn broer Jan van Lexmont. Ook Jan van Lexmont was schepen. Zijn zoon Pieter was niet alleen schepen maar ook bankier in de Bank van Lening. Hij werd het middelpunt van een rel toen hij daarnaast ook nog tot burgemeester werd verkozen.

Later vestigde Jan Konings in een deel van het pand een brouwerij van mede, honingwijn. In 1804 verbouwde Jacob de werkplaats tot een windhoutzaagmolen. Dit is nog steeds zichtbaar aan de kap.

Na 1811 wordt de windhoutzaagmolen niet meer genoemd

Het gevelteken

Het ontwerp is gebaseerd op de historie van het pand, waarin een lange periode een wagenmakerij was gevestigd en later ook een windhoutzaagmolen. Bijkomend detail is ook dat één van de eigenaren een zodanige positie in de stad innam, dat deze als schepen betrokken was bij de rechtspraak van de rechtbank. De gebruikte

motieven zijn grafisch weergegeven, terwijl het reliëf is ontstaan door de vormen met de motieven als apart element te bevestigen op de basis. In de motieven is daarna ook reliëf aangebracht.

Het hoofdmotief is een op historische prenten gebaseerd persoon die een wagenwiel bewerkt. Linksboven: silhouet van een wagen. Rechtsboven: getande molenwiek die verwijst naar de houtzaagmolen. Linksonder: vereenvoudigd wiel. Rechtsonder: doorsnede van een boomstam met jaarringen. Midden boven: weegschaal verwijzend naar de wagenmaker/schepen i.v.m. de rechtspraak. Middenonder: een schandpaal ook i.v.m. de rechtspraak.

Ontwerp en keramiek: Piet Spek

5. Zuider-Kerkstraat 4

Geschiedenis

Het pand Zuider-Kerkstraat 4 was lang een soort achterhuis bij het pand op de hoek van de Marktstraat. In 1742 werd het genoemd als een pakhuys. In 1872 verzocht koopman Jan Cornelis den Besten aan het stadsbestuur om hier een bakkerij te mogen beginnen. Hij moest een hinderwetvergunning aanvragen voor de bouw van de oven. In deze tijd werd ook de erker gebouwd als etalage. Het pand bleef geen

bakkerij, hoewel de oven niet werd weggebroken. In 1921 vroeg Willem Wouter van Wijngaarden, die hier een winkel dreef, opnieuw ontheffing van de hinderwet om de bakkerij weer op te starten. Het pand is het meest bekend als de voormalige bakkerij van Brouwer. Hij nam de bakkerij in 1948 over. Het was geen gemakkelijke tijd: er waren nog tien bakkers in Oudewater. De bakkerij werd in 1970 beëindigd.

Het gevelteken

Dat het huis vroeger een bakkerij was, is op een aantal plaatsen nog zichtbaar. Beneden is het ovengedeelte nog steeds aangegeven door een verhoging. In de bakkerij leidde een wenteltrap, ook nog aanwezig, naar het woongedeelte op de eerste verdieping. Ook de bakkerswinkel met de 19e eeuwse etalage is nog zichtbaar. Dit inspireerde mij om het gevelteken in het kader van brood te maken. Een gevelteken dat recht doet aan de vorige bestemming van het pand. In samenspraak met de huidige bewoners hebben wij uit

een aantal ontwerpen het nu gemaakte gevelteken gekozen. Een realistische voorstelling passend bij het karakter van het pand. In samenwerking met Oudewaterse keramisten heb ik het gevelteken geproduceerd.

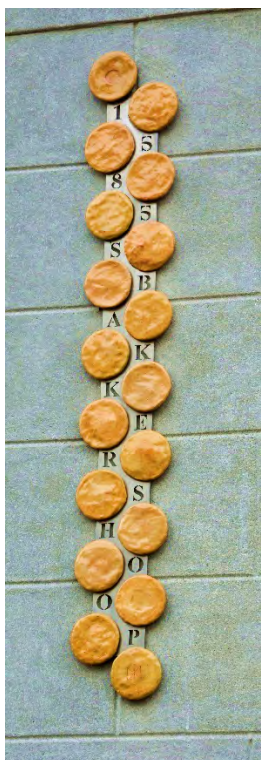
Ontwerp en keramiek: Jos Wensing

6. Wijdstraat 21

Geschiedenis

Van Wijdstraat 21 is al een bewoner uit 1585 bekend. De Wijdstraat was één van de voornamere straten in de stad. In 1674 nam notaris Johan Maes zijn intrek in dit huis. Het huis bleef lang in de familie. Na het overlijden van Johan Maes woonden zijn weduwe en de ongetrouwde kinderen hier. Dochter Hendrina werd weduwe in de tijd dat zij bankierster in de Bank van Lening was en keerde na afloop van haar termijn ook terug naar het ouderlijk huis. In 1767 werd het huis verkocht aan Cornelis de Man. Vanaf 1789 woonde hier een reeks van bakkers. Isaac Batteur was de eerste, opgevolgd door het trio Jan, Neeltje en Marrigje Hoogenboom. Na hen staat Hermina Kappelhoff genoemd als broodbakster in dit pand.

Mijndert Houtkamp, Cornelis de Haan en Olivier van Wijngaarden volgden haar op. De voorouders van Olivier woonden al sinds de 17^e eeuw in Oudewater, maar de meeste leden van de familie waren inmiddels vertrokken. Zij zagen het uithangbord bij familiebezoek en konden de tekst nog jaren later aan hun kinderen voordragen.

Het gevelteken

Vanaf 1789 is in het pand een lange periode een bakkerij gevestigd.

Eind 19de eeuw is er een fraai uithangbord met de tekst:
'HET BAKKEN IS MIJN WERK, DAT HOOP IK TE BETRACHTEN,
EN DAN DOOR LYDZAAMHEID GODS ZEGEN TE VERWACHTEN.'
De vlijtige bakker, elke dag voor dag en dauw opgestaan, hoopt vurig
dat God hem ééns zal belonen. En de mooiste beloning voor een
bakker – zo lijkt mij – is als God hem 'Hemels Brood' of 'manna' zendt,
zoals Hij het Joodse volk deed, toen dat door de woestijn trok
(Exodus 16: 1-36). Vandaar de tekst 'S BAKKERS HOOP

Het gevelteken laat dat manna zien in de dauw, waarin het groeit.
Evenwel lijkt het van boven (uit de hemel) te komen. Dat refereert aan
het misverstand dat manna, als hemels brood, uit de hemel zou
komen vallen. Verder is het toevallig toepasselijk dat 'man' het
ouderwetse woord voor manna is en dat Wijdstraat 21 bij het plaatsen
van het gevelteken bewoond wordt door mevrouw G. de Man,
ook nog eens met dezelfde achternaam als een van de eigenaars
in de 18^e eeuw.

Ontwerp: Gert Jan Meijer

Keramiek: Gert Jan Meijer en Els Verseveld

7. Havenstraat 14

Geschiedenis

Het valt niet direct op dat het pand aan de Havenstraat 14 pas in 1971
in de huidige vorm is ontstaan. Het had daarvoor een neo-rennaissance
voorgevel met een heel andere uitstraling dan de huidige.

Het achterhuis is echter origineel, en er was ooit een bakkerij in
gevestigd. Dat levert een bruggetje op naar één van de twee huidige
bewoners. Maar het is niet zozeer de historie van het pand dat de
inspiratie vormde voor het ontwerp van het gevelteken, als wel de
750-jarige geschiedenis van de stad Oudewater.

Het gevelteken

Het gevelteken kan worden gezien als een tijdbalk. Deze geeft weer hoe door de eeuwen heen bijzondere gebeurtenissen kleur geven aan de geschiedenis van Oudewater. Elke driehoek staat voor een periode van 25 jaar. De hele balk bestrijkt met 30 driehoeken het tijdvak van 750 jaar vanaf boven (het jaar 2015) naar beneden (het jaar 1265). De driehoeken hebben allemaal een andere kleur. Elke kleur heeft betrekking op een gebeurtenis in de desbetreffende periode. Bijvoorbeeld het tweede driehoekje van boven is vuurrood en staat voor de brand in de oliefabriek Brinkers in 1973. Een ander voorbeeld: het derde driehoekje van onderen is goud-geel en heeft betrekking op de overgang van de stad in 1281 van het Sticht (Utrecht) naar Holland.

Ontwerp: Gert Jan. Meijer

Keramiek: Gert Jan Meijer en Els Verseveld

8. Kapellestraat 28

Geschiedenis

In de zeventiende eeuw was dit pand een herberg met langs de Kloosterstraat een kaatsbaan. De oudst bekende herbergier was de Engelsman Willem Pluijmer. De herberg heette onder zijn beheer 'Int Wapen van Engeland'. De herberg lag dicht bij de Waardpoort en trok dus reizigers, maar de kaatsbaan trok ook burgers van Oudewater. Kaatsen was een soort tennis waarbij de hand als racket werd gebruikt en het werd gespeeld met een leren bal.

Later in de zeventiende eeuw werd Philippine van Hamelen eigenares. In haar tijd was de herberg bekend als 'daer de Witte Swaen uythangt'. Onder de volgende eigenaren werd dat 'de Swaen' en weer 'de Witte Swaen'. Nog in 1816 was het pand een pension. In de negentiende eeuw werd het pand eigendom van de familie Boumans die er een timmerbedrijf vestigde.

Het gevelteken

Deze geschiedenis verdient een blijvende herinnering. Met deze gegevens, de sfeer van het huis en smaak van de familie, is de ontwerper op zoek gegaan naar een passend ontwerp. Het prachtige ambachtelijk werk van de vorige eeuw was voor haar de inspiratie.

Voor al bij houten huizen kon vroeger de eigenaar het niet laten om van het geveltopje, daar waar de windveren samenkomen, nog net even iets heel feestelijks te maken. Het gevelteken in de gevel aan de Kloosterstraat is hierop geïnspireerd en gebaseerd. Het ontwerp is realistisch, figuratief, strak en herkenbaar in afbeelding. Gericht op de naam van de bewoners, het ambacht en de timmerwerkplaats die vele jaren aan de Kloosterstraat was gevestigd. De uitvoering is sterk in vormgeving en kleur.

Ontwerp en keramiek: Marja Verkerk-Smit

9. Havenstraat 4

Geschiedenis

De oudst bekende bewoner van dit huis, dat in oorsprong uit de middeleeuwen dateert, is Job Pietersz van Cattermeer. Hij werd in 1547 voor het eerst genoemd als herbergier in 'de drye coninghen', zoals het pand toen genoemd werd. Samen met burgemeester Willem Cornelisz de Lange vertegenwoordigde hij Oudewater bij de Eerste Vrije Statenvergadering in Dordrecht in 1572. Vrij snel daarna werd het pand eigendom van Pieter Gerritsz Paemburch.

Deze was metselaar en architect en als zodanig de bouwmeester van het stadhuis van Oudewater en veel andere panden. In 1594 liet hij een stenen dak op het huis leggen en mogelijk heeft hij in dat jaar ook andere verbouwingen uitgevoerd. De voorgevel van zijn huis werd een folder in steen, waarop verschillende bouwstijlen te zien zijn.

Pieter was schepen in het stadsbestuur en werd in 1579 voor de eerste maal burgemeester.

In de achttiende eeuw was de stoffenhandel van de familie Tomson hier gevestigd. Kunsthandelaar en kunstenaar Martinus Spruijt, de schilder van het paneel met het kleingarenbaantje, woonde hier.

In de 19^e eeuw werd het pand eigendom van Johannes Kooyman en via zijn dochter Alida kwam het in handen van de graanhandelaarsfamilie Verheul. Vanaf 1901 was hier decennialang, een bakkerij gevestigd.

Het gevelteken

Evenals het huis werd ook de Remigiusbrug, verderop over de haven, door de bouwmeester Paemburch gebouwd. De naam van het huis, 'de drye coninghen', is echter ouder. In het begin van de zestiende eeuw stond hier een herberg die al zo heette. De drie wijzen in de

westerse traditie zijn: Balthasar, 40 jaar een jonge man uit Azië, Melchior, 60 jaar een blanke bebaarde grijsaard uit Europa en Caspar, 20 jaar een

zwarte man met baard uit Saba (Ethiopië). Hun geschenken aan Jezus zijn mirre, goud en wierook. Het idee van de eigenaar was om de brug te combineren met de drie koningen. Na lang zoeken vond de ontwerper een geschikte afbeelding van de drie koningen: een klein houten drukblok voor tabaksverpakking, één van de zeldzaamheden uit de collecties van het Amsterdamse Pijp Museum (voorheen Pijpenkabinet). Aan deze afbeelding is het getal 1517 toegevoegd, het jaar waarin volgens mondelinge overlevering het oudere huis op dit adres werd gebouwd.

De linosnede techniek is gebruikt om op een speciale manier een reliëf in de keramiek te maken. Dit was een uitdaging voor mij als ontwerper én keramist. De blauwe kleur symboliseert het water. Alle elementen wijzen naar het huis als historisch monument.

Ontwerp: Yuriko Miyoshi

Keramiek: Yuriko Miyoshi en Els Verseveld

10. Leeuweringerstraat 12

Geschiedenis

Rond 1650 kocht pastoor Nicolaas van der Hee het huis Leeuweringerstraat 14 om als schuilkerk te gebruiken voor de katholieke statie van Oudewater. Formeel mocht de mis niet worden opgedragen maar het gebeurde toch en zolang de schuilkerk vanaf de straat niet als kerk herkenbaar was, maakte niemand daar een

probleem van. Een halve eeuw later was het pand bouwvallig en te klein. In 1700 kocht de toenmalige pastoor een brouwerij aan de Markt aan. Dat ging het stadsbestuur te ver. Na jaren van gesteggel werd de brouwerij weer verkocht en werd de statie eigenaar van het grote huis van de weduwe van dokter Mourik, Leeuweringerstraat 12. Het interieur werd verbouwd en verfraaid met een fraai altaarstuk en andere schilderijen. De leden van deze statie waren welgesteld: niet voor niets werd de kerk aangeduid als de 'Herenkerk'.

De leden van deze statie erkenden de bisschop die in Nederland was gewijd en volgden de stroming in de katholieke kerk die wordt aangeduid als het 'Jansenisme'. Deze beweging binnen de katholieke kerk in Nederland is bekend onder de naam oud-katholieken.

In 1882 werd de gevel van het kerkgebouw verbouwd in neo-stijl naar een ontwerp van de architect M.C. van Wijngaarden

Het gevelteken

De Oud-Katholieke Kerk is gewijd aan de heiligen Michael en Johannes. Achter het kerkgebouw is een grote, mooie tuin gelegen. Deze situatie gaf inspiratie voor het ontwerp. Het gevelteken kan worden gezien als een plattegrond: de kerk in het midden met in rood de plek aangegeven waar de mis wordt opgedragen. Erachter de grote tuin, ervoor de straat en het water, links en rechts de veelkleurige burens.

Maar ook is het de afbeelding van de boom in het Paradijs met de vrucht waarvan de mens niet mocht eten: de boom van kennis van goed en kwaad (Gen 2:16-17). Het goede van het kwade te onderscheiden, zin van onzin, het juiste van het onjuiste, is nog steeds – en zeker in onze tijd

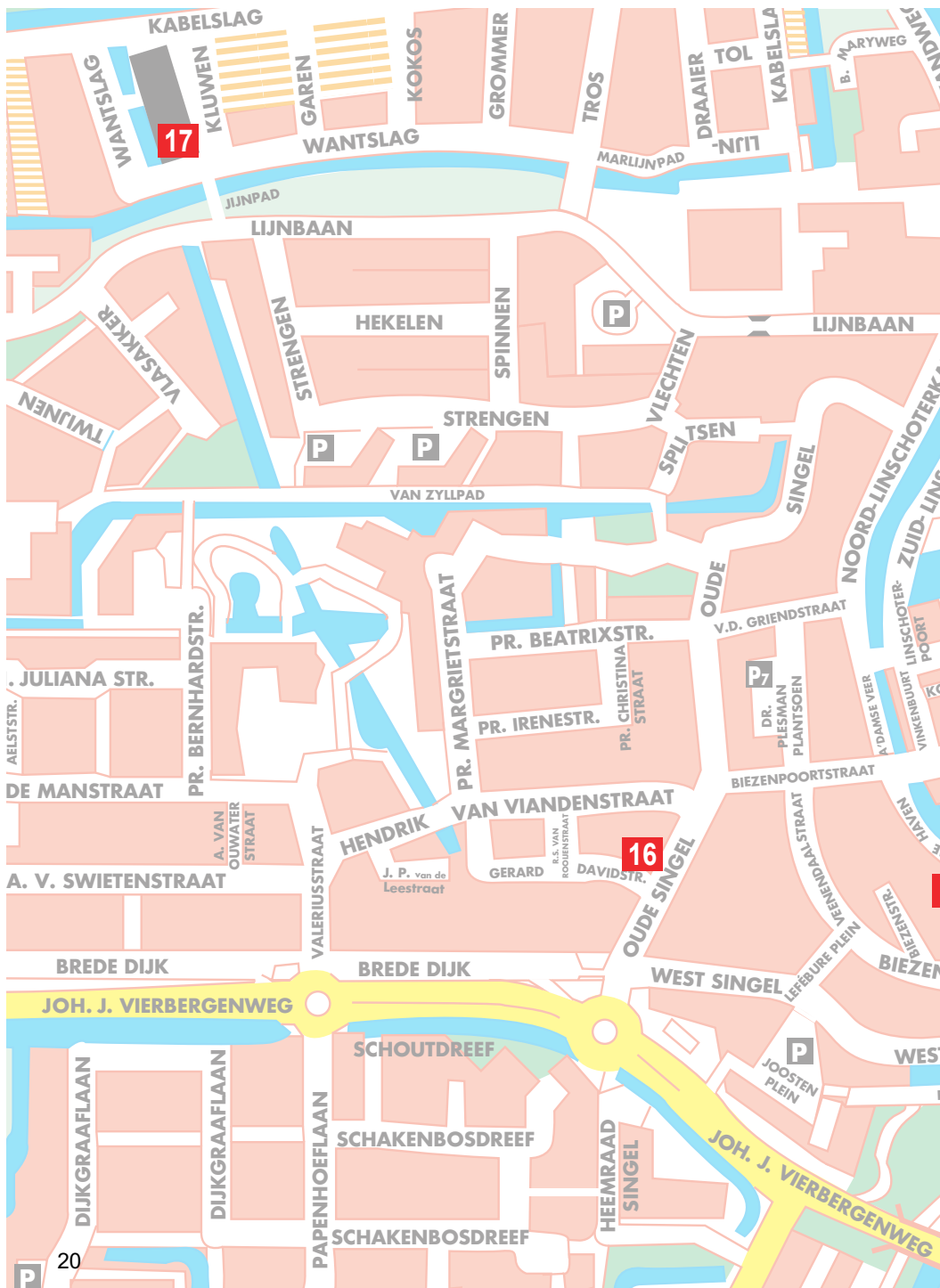
– een hoogst actueel en urgent thema. Tegelijkertijd zijn de symbolen te zien van geloof, hoop en liefde (2 Corinthe:13):

- het water (geloof), waarmee Johannes doopte (o.a. Math.3:1-6);
- de regenboog (hoop), als teken van het verbond na de zondvloed (Gen.9:8-17);
- de boom (liefde), die geeft om niet (verg. Math.6:26-30/Luc.12:24-28): die belangeloos haar vruchten schenkt.

Ontwerp: Gert Jan Meijer

Keramiek: Gert Jan Meijer, Marja Verkerk-Smit en Marleen Vermeer

20 ↓ ± 1.000 meter

18 ↑ ± 2.200 meter

11 Zuid-Linschoterzandweg 78a

Geschiedenis

De percelen waarop tegenwoordig de huizen Zuid-Linschoterzandweg 78a en 79 staan waren in 1832 in bezit van de Oudewaterse houtkoopman Adrianus de Jong. Hij had hier een buitenplaats. Het perceel waarop 78a staat, was een boomgaard. De familie kwam hier op mooie zomerdagen. Arie van den Berg woonde met zijn vrouw en vier dochters in het huis, onderhield de tuinen en de boomgaard, verzorgde het vee – mogelijk 'siervet' zoals lakenvelders – en zorgde ervoor dat de productie naar de familie De Jong in Oudewater werd gebracht. Verse groente, verse melk, vers fruit. In de zomer kwam de familie dan naar de buitenplaats waar zij logeerden in hun eigen, luxe, kamers en genoten van de kersen, de aardbeien en wat er op dat moment in de tuin voorhanden was. De familie De Jong was al in de achttiende eeuw de rijkste familie van Oudewater.

Na het overlijden van Adrianus in 1856 werd het buiten verkocht. Mogelijk werd het eerst nog een tijdje als buitenplaats gebruikt, maar na 1890 werd de boomgaard omgehakt en in gebruik genomen als bouwland. Ook de overige percelen van het buiten werden weiland of hooiland. In de jaren '70 van de twintigste eeuw werd hier een camping gevestigd met veel vaste standplaatsen. Maar ook dat is inmiddels geschiedenis.

Het gevelteken

De ontwerper heeft als grafica het ontwerp gemaakt met oude en nieuwe kaarten, om een verbinding te maken met de symbolisch elementen: een tekst over vrede, de oranjeboom, de witte duif en de burgemeester (keten en stad-logo). De oranjeboom symboliseert edelmoedigheid en wijsheid. Hij kan ook staan voor reinheid en zuiverheid. Het is ook de Oranjeboom die is aangeplant als symbool van de band tussen een plaats of gemeente en het Nederlandse Vorstenhuis. Hetzelfde ontwerp is als patroon herhaald in beide geveltekens, aan de zijkant van het huis en aan de voorkant bij de poort.

Pieter Verhoeve kwam in 2012 vanuit Dordrecht naar Oudewater en werd hier de jongste burgemeester van Nederland. Zijn huis werd in 2013 nieuw gebouwd op deze historische plek en kreeg toen twee geveltekens. Het gevelteken aan de poort hoort bij het huis. Het tweede in de zijgevel – niet zichtbaar vanaf de straat – was demontabel om het bij een verhuizing te kunnen meenemen. Dat is ook gebeurd toen Pieter Verhoeve verhuisde naar Gouda, waar hij burgemeester werd.

Ontwerp: Yuriko Miyoshi

Keramiek: Yuriko Miyoshi en Els Verseveld

12. Goudse straatweg 2

Geschiedenis

Op het perceel heeft voor de 20^e eeuw een wasserij gefunctioneerd: de Blekersgracht naast het pand verwijst daarnaar. Het bestaande huis is in het begin van de 20^e eeuw gebouwd als dokterswoning. Later is het onder meer in gebruik geweest als fotozaak en drankengroothandel. In zijn relatief korte bestaan heeft het pand en in het bijzonder de voorgevel vele wijzigingen ondergaan.

Het gevelteken

De raampartijen en erkers zijn veelvuldig gewijzigd. De rechter erker is eraf geweest en later weer teruggeplaatst. Er stond vroeger ook een torentje/dakkapel op het pand. De linker erker is er ook later bijgekomen. Rechts zie je daarom een speelse deur met raam die al die veranderingen symboliseert.

In het gevelteken zie je theatergordijnen en een groep mensen. Het gevelteken is ontworpen voor de bewoners die aan de linkerkzijde van het pand een studio en een theater hadden. Het was er vaak een gezellige smeltkroes van creatieve mensen, een bont gezelschap.

Links- en rechtsonder zie je biervaten. Ze verwijzen naar de vroegere drankengroothandel van mevr. Rijkelijkhuizen in het linkergedeelte van het huis.

Ontwerp: Tamara Sille

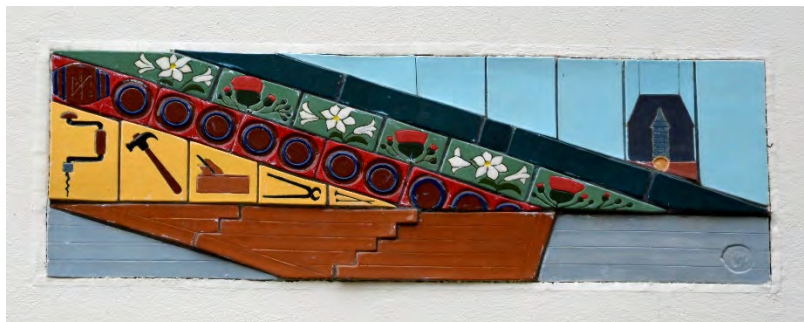
Keramiek: Tamara Sille en Els Verseveld

13. Helletje 5

Geschiedenis

De straatnaam Helletje is afkomstig van het woord helling(kje). Oudewater is ontstaan op een stroomrug van de Hollandse IJssel. Het straatje loopt af naar de IJssel. Vroeger werd het gebruikt bij het laden en lossen van de afgemeerde boten. Aan het Helletje stonden huisjes voor ambachtslieden.

Het gevelteken

Langs het Helletje werden bier en allerlei goederen aan boord gebracht van de boten aan de IJsselkade. 'Verpakt' in tonnen, makkelijk rollend en (indien onverhoopt nodig) goed drijvend naar de aangemeerde boot. In het deel linksonder zijn ook de ambachtslieden vertegenwoordigd die in de afgelopen eeuwen de eenvoudige huisjes aan het Helletje bewoonden.

Parallel aan de tonnen is de donkergroene haag weergegeven, waarachter zich het kerkhof bevond. Daarachter is de kerktoeren zichtbaar, die over alles en iedereen waakt, de tijd aangeeft, op gezette tijden van zich laat horen en tegelijk een serene rust uitstraalt. De band van distels en lelies refereert aan heilig Pietje de Booy, die hier woonde in de gelijknamige roman van Herman de Man. Deze Pietje was een bijzonder-begaafde jongen die als disteltrekker werkte in de weilanden rondom Oudewater. Hij trok de distels om deze te laten plaatsmaken voor leliën:
“... distels voor leliën, distels voor leliën, ...”

Ontwerp: Gert Jan Meijer

Keramik: Alies Brouwer

14. Havenstraat 5

Geschiedenis

In 1608 werd Ghijsbert van Cersbergen voor het eerst genoemd als eigenaar van het huis Havenstraat 5. Hij was sijdelaeckencooper. Een van de vele bewoners daarna was midden 1700 een gepensioneerd vaandrig van het tweede bataljon Oranje Nassau. In 1662 kocht Gerard van Crayesteijn Havenstraat 6 en vestigde zijn apotheek in het voorhuis. Daarna woonden er schippers, zie het anker in het bovenlicht van Havenstraat 6 – de haven was immers dichtbij – hele metselaarsfamilies, een wieldraaier en houtbewerker, veel later een fotograaf. De opdrachtgever voor het gevelteken is arts, woont op Havenstraat 5 en heeft in pandig de nummers 5 en 6 met elkaar laten verbinden.

Het gevelteken

Het gevelteken op Havenstraat 5 verbindt de geschiedenis van de twee huizen Havenstraat 5 en 6 en hun bewoners. De krakeling op het gevelteken is de pendant van de krakelingen in het bovenlicht van Havenstraat 6 en verbeeldt daarmee het samenvoegen van beide panden. In de beide huizen zijn veel beroepen uitgeoefend.

Een aantal is in het gevelteken verwerkt.

De ondergrond verwijst naar de structuur van de zijden en wollen stoffen door Van Cersbergen verkocht.

De gele banden verwijzen naar de goudgele knoop als onderscheidingsteken van de vaandrig-rang.

Van de apotheek, die ooit in nummer 6 was gevestigd, vindt men de vijzel terug.

De esculaap duidt op het beroep huisarts van de huidige bewoner.

De spreuk op het gevelteken is afkomstig van de Griekse arts Hippocrates – rondom 400 voor Christus de grondlegger van de westerse geneeskunde – en betekent: 'de arts behandelt, de natuur geneest', arts en natuur werken samen bij de genezing.

Met de laatste bemoedigende gedachte wijst het gevelteken vooruit naar een nog lange toekomst.

Ontwerp: Tamara Sille

Keramiek: Tamara Sille en Els Verseveld

15. Donkere Gaard 17

Geschiedenis

Het pand is vroeger onder meer gebruikt als kaaspakhuis en als garage. Ten tijde van de plaatsing van het gevelteken was er een adviesbureau gevestigd.

Het gevelteken

Het gevelteken DOORZICHT is een open schakel tussen gesloten en transparant; tevens een kleurige, contrastrijke verbinding tussen oud en nieuw. Van onder naar boven een typering van de plek:

- Water met boten
- Kade met paard en wagen
- Kazen worden gekeerd in het kaaspakhuis
- Daarop een dak waarboven andere daken, schoorstenen, bomen en wolken in de lucht.

Eveneens van boven naar beneden een signalement van de bewoners: beiden uit een groene omgeving, dan samen in Utrecht (rood-wit), zij helpt als makelaar mensen onder de (helderrode) pannen, hij daagt uit als organisatieadviseur en werkt soms als een rode lap op een stier. Ze werden geelbuiken in de touwstad (oker).

Hij speelt koper in de fanfare en binnen de (donkerbruine) bas. Als basis:

- Denken (blauwen): staren in de verte met af en toe en helder moment
- Durven: de (bruine) handschoenen opnemen
- Doen (grijs): vuile handen maken op de stevig-betonnen werkvloer.

Ontwerp: Gert Jan Meijer

Keramiek: Marleen Vermeer

16. Oude Singel 5

Geschiedenis

Het Medisch Centrum Oudewater is in januari 2015 in gebruik genomen. Het is gevestigd op de begane grond van het drie lagen tellende gebouw. Erboven zijn twee verdiepingen met appartementen. Op het perceel werd in de tweede helft van de 20^e eeuw de Immanuelschool gebouwd. Dit gebouw was in gebruik tot de verhuizing van de school in 2011 naar het Cultuurhuis in de wijk Noort Syde. Vroeger lag het terrein net buiten de stadsmuren, vlak bij het noordelijke bolwerk van de stad.

Het gevelteken

Het Medisch Centrum Oudewater heeft zijn voorgevel aan de Oude Singel, pal op het zuiden. Deze oriëntatie gaf aanleiding voor een zonnwijzer. Een zonnwijzer past ook bij een Medisch Centrum.

De zonnewijzer wordt beschenen door de zon: is dus 'gezond'.

In de 'wijzer' (driehoek die met z'n schaduw de tijd aanwijst) is een zonnetje gestanst, waardoor binnen de schaduw weer een lichte zon over de zonnewijzer glijdt; deze omkering symboliseert het gezond worden.

In een Medisch Centrum gaat bijna alles volgens afspraak, alles op tijd.

De zonnewijzer relateert dat met de echte tijd (onze tijd, geen zomer- of wintertijd, geen Greenwich- of Middel-Europese tijd, maar Oudewaterse tijd), en overstijgt dat met: GEZONDE TIJDEN

In de bovenste helft van het gevelteken komen verder historie en heden van het gebouw, zijn functie en de plek waarop het staat, tot uitdrukking:

- Verre verleden (17de- 19de eeuw): Oude Singel (lichtgrijs blauwe banen) met bolwerk (groene driehoek), waarop kanon,
- Recente verleden (20ste eeuw): Immanuelschool met plein achter hek,
- Huidige medische functie: esculaap met rood (huisartsen), fysiotherapeuten (paars) en apotheek (blauw)

Ontwerp: Gert Jan Meijer

Keramiek: Marja Verkerk-Smit

17. Kluwen 5-6

Geschiedenis

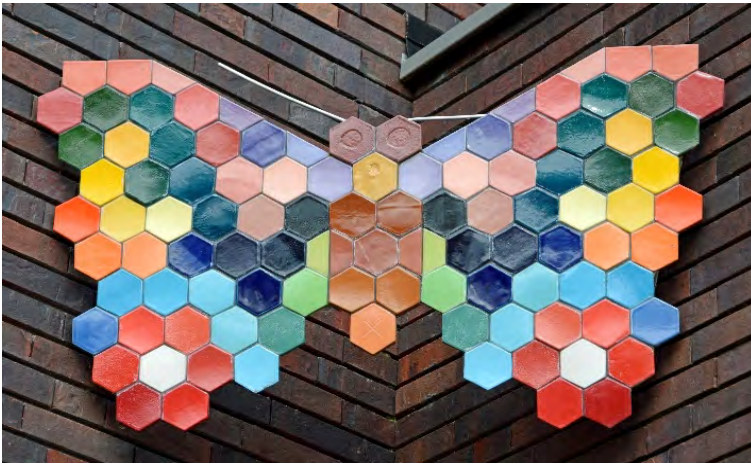
Het Cultuurhuis staat in de wijk Noort Syde, in 1987 in ontwikkeling genomen. In 2011 is het Cultuurhuis geopend.

Er zijn naast de openbare bibliotheek zijn twee scholen in gevestigd – de protestants-christelijke Immanuelschool en de openbare basisschool De Schakels. Andere cultureel en maatschappelijk georiënteerde organisaties maken tevens gebruik van het Cultuurhuis.

Het gevelteken

In de hoek van het Cultuurhuis, waar De Schakels en Immanuelschool samenkomen, zit een grote vlinder. Met zijn vleugels verbindt hij deze twee basisscholen.

De vlinder vliegt uit, net zoals de leerlingen na hun schooltijd uitvliegen. Zoals de gedaantewisseling bij de vlinder is ook de ontwikkeling van de leerling in de basisschool: van kleuter tot (bijna-)puber, die de wijde wereld in trekt.

Deze vlinder is gerealiseerd in samenwerking met een aantal leerlingen van genoemde scholen. Eerst heeft de kunstenaar een ongekleurd ontwerp gemaakt. Op basis hiervan heeft elke leerling naar eigen fantasie een inkleuring gemaakt en zijn/haar lievelingskleur opgegeven. Gebruik makend van de aangereikte kleuren, motieven en patronen heeft de kunstenaar een definitief gekleurd ontwerp gemaakt. De vlinder is opgebouwd uit circa honderd zeshoekige elementjes. Door de gegeven symmetrie kon elke leerling twee elementjes snijden en beschilderen in zijn/haar favoriete kleur, voor beide vleugels één. De elementjes voor het lijf zijn gemaakt door vijf vertegenwoordigers van de scholen en het Cultuurhuis.

Alle zeshoekjes zijn vervolgens door de keramiste gedroogd, gebakken en geglaazuurd. Dit gevelteken vereiste een specifieke en bewerkelijke draagconstructie. Zonder de creativiteit en precisie van de constructeur was dit gevelteken onmogelijk geweest.

Ontwerp: Gert Jan Meijer

Keramik: Marja Verkerk

Constructie: Cock Verkerk

18. Zuid-Linschoterzandweg 41

Geschiedenis

Het Zomerhuis is een gebouw op het terrein van de boerderij 'IJsselboomgaard'. Deze laatste naam is ontleend aan het perceel 'IJsselboomgaardland' bij gemaal 'De Volharding' aan de Zuid-Linschoterzandweg 62 dat bij de boerderij hoorde.

De oudste vermelding van deze naam dateert uit 1745.

Sinds 1936 is de boerderij het domein van de familie Van Leeuwen.

De broers Van Leeuwen exploiteren twee melkveebedrijven.

Het 'Zomerhuis De Lange Linschoten' werd in 2014 na een renovatie in gebruik genomen voor de dagbesteding van woon- en zorgcentrum De Wulverhorst.

Het gevelteken

Het Zomerhuis heeft in de voorgevel twee ramen en een schijnraam.

In het schijnraam is het gevelteken geplaatst. De afstand tot de weg is vrij groot. Het grote formaat van het gevelteken maakt het mogelijk om het ook vanaf de Zuid-Linschoterzandweg goed te zien.

Het ontwerp is gebaseerd op de omgeving en historische kennis van het tegenwoordige gebouw. De omgeving is in dit gevelteken in een cirkel vormgegeven, waarin het riviertje de Lange Linschoten, het mooie Groene Hart met aan de horizon het Zomerhuis en de torens van de twee kerken in Oudewater.

Daar bovenuit torent een appelboom als herinnering aan de boerderij die de 'IJsselboomgaard' heet.

Om koeien in het ontwerp te betrekken is een koeienhuid gecreëerd die weggetrokken wordt om het onderliggende beeld te onthullen. Met deze vormgeving ontstaat een spectaculair driedimensionaal beeld.

Dit beeld kon alleen worden gerealiseerd in eendrachtige samenwerking tussen de keramist en de constructeur. Niet alleen de ontwerper en de keramiste hebben hier kunst gemaakt, ook de constructie is op zijn minst 'een kunst' en kunstig te noemen.

Ontwerp: Jos Wensing

Keramiek: Jos Wensing en Els Verseveld

Constructie: Cock Verkerk

19. Donkere Gaard 9

Geschiedenis

Op deze locatie hebben achtereenvolgens veel verschillende winkeliers hun zaken gedaan. In 2018 werd de HEMA hier gevestigd. Toen de eigenaar van deze vestiging, niet woonachtig in Oudewater, hier startte, was hij erg onder de indruk van de vele vrijwilligers die in de stad actief zijn en van wat zij voor de gemeenschap betekenen. Hij wilde daarom graag met een gevelteken een ode brengen aan die vrijwilligers. De plaats daarvoor was een muur van een kleine patio die vanuit het winkelpand zichtbaar en bereikbaar is.

Het gevelteken

Het gevelteken is niet alleen vanwege die 'ode aan de vrijwilligers' bijzonder. Het is het enige gevelteken dat niet aan de voorgevel is bevestigd en niet vanaf de straatzijde zichtbaar is.

Het is bovendien het enige gevelteken dat bevestigd is aan een 'vreemde' muur, namelijk de achtermuur van het naastgelegen hoekpand.

Het gevelteken is een tableau verdeeld in horizontale banen van tegels, (om en om) rood en wit: de kleuren van (de vlag van) Oudewater.

Het tegelvlak wordt als het ware bijeengehouden door een dik goudgeel touw: symbolisch voor samenhang en verbondenheid (en typisch voor Oudewater). Daarmee worden de vrijwilligers in een 'gouden lijstje' gezet. Zij vormen samen een (sociaal) netwerk/vangnet. Dit wordt tot uitdrukking gebracht door hun handen, refererend aan uitdrukkingen zoals: de helpende hand bieden, de handen uit de mouwen steken, de handen ineenslaan, de hand reiken of toesteken, een handje helpen, vele handen maken licht werk, de handen laten wapperen.

De handen zijn gevat in een diagonale structuur; die gaat kris-kras door de gemeente Oudewater. Het hele 'vrijwilligersveld' verbeeld door 42 tegels, bestaat uit 31 specifieke organisaties en daarnaast tien clusters van organisaties waarin (ook) vrijwilligers werkzaam zijn. Per tegel heeft elke organisatie of cluster zijn handtekening' gezet met de omtrek van een hand van één van zijn vrijwilligers als vertegenwoordiger op dit tableau. De 42e tegel heeft een gat in de vorm van een hand. Dit is de hand van de 'onbekende vrijwilliger', vergelijk met de Arc de Triomphe. Deze staat voor de vrijwilligers in verleden, heden en toekomst die niet door een gekleurde hand zijn vertegenwoordigd.

De kleuren van de handen zijn, voor zover mogelijk, ontleend aan de kleuren van logo's en websites of staan model voor het karakter van de betreffende organisatie. Waar nodig zijn ze in overleg met vertegenwoordigers van de organisaties aangepast of vastgesteld.

Ontwerp: Gert Jan Meijer

Keramiek: Marja Verkerk-Smit

20. Oude Touwfabriek 30-32

Geschiedenis

Het pand is het voormalige ketelhuis van de touwfabriek Van der Lee. In 1880 werd het ketelhuis als onderdak voor de stoommachine van de touwfabriek in gebruik genomen. Nu is het als woonhuis een deel van de kleine woonwijk 'De Oude Touwfabriek' die in 2018 gereed is gekomen. Tot ver in de vorige eeuw was de stoommachine de 'drijvende kracht' van de touwbaan, nu niet veel meer in gebruik maar nog in zijn volle lengte aanwezig tussen de woonwijk en de Hollandse IJssel. De oorspronkelijke functie en het nieuwe gebruik van dit industriële erfgoed zijn de inspiratie voor het ontwerp van het gevelteken.

Het gevelteken

Het gevelteken bevat twee jaartallen, 2018 en 1880. De jaartallen overlappen elkaar: 20-18-80. Het ontwerp gaat op abstracte en symbolische wijze in op het proces van door stoom aangedreven touwbaan. De ketel met vlam verhit water. De rook van de ketel verdwijnt door de fabrieksschoorsteen. De stoom drijft de vliegwielen aan. Deze geven de machines op de touwbaan energie om meterslange touwen te produceren.

Het touw op de touwbaan mondt uiteindelijk uit in het touwlogo van de familie Van der Lee.

De dakjes zijn asymmetrisch om voor goede lichtinval te zorgen zonder direct zonlicht. In het gevelteken komen de dakjes terug als symbool van het vroegere industriële gebruik en de huidige particuliere bewoning. Bij zonlicht van boven schijnt het licht door de ronde ramen.

Er wordt gebruik gemaakt van licht en schaduw door reliëf in de dakjes met ronde ramen, de data en de vliegwielen. De zon komt rondom twaalf uur over het gebouw en valt dan van boven op de gevelsteen. Het ontwerp komt hierdoor tot leven: het natuurlijke licht doet mee in het ontwerp. Er ontstaan bij felle zon gekleurde schaduwen bij de vliegwielen. Licht en schaduw versterken elkaar. Het ontwerp krijgt een eigen dynamiek met het ritme van de dagen en van de seizoenen

Ontwerp: Meta Jaarsma

Keramiek: Marja Verkerk-Smit

21. Lange Burchwal 138-140 (Rode Dorp)

Geschiedenis

De grond waarop het Rode Dorp staat was tot halverwege de 19^e eeuw onderdeel van de verdedigingswallen van Oudewater. Direct na de eerste wereldoorlog werd besloten hier een aantal arbeiderswoningen te realiseren: volkswoningbouw waar eerder kanonnen stonden. Jan Wils, de architect die het complex ontwierp, was jong, sociaal bewogen, een pionier van de moderne architectuur en lid van de Stijl. Het resultaat in 1922 was een mooie inpassing van 28 woningen in de beperkte locatie, elk zelfs met een kleine tuin. Eind vorige eeuw leek het complex ten dode opgeschreven, de woningen voldeden niet meer aan huisvestingseisen en waren ook bouwtechnisch in slechte staat. Toch werd na lang wikken en wegen besloten tot restauratie. In 2003 is de restauratie voltooid, waarbij ook de oorspronkelijke kleuren in ere werden hersteld.

Het gevelteken

Aan de onderkant staan de kanonnen voor het eerdere gebruik van het terrein: de vestingwerken. De letters RODE DORP zijn dieprood: de kleur van de strijdbaarheid – voor een betere wereld na de ellende van de eerste wereldoorlog – en de trots. De datum en de initialen van Jan Wils zijn uitgevoerd in lettertypes die veel gebruikt werden door De Stijl en in de Art Deco. De initialen zijn gevat in cartouches in de vorm van het Olympisch stadion in Amsterdam, dat Jan Wils later ontwierp. De dageraad daarboven staat voor de nieuwe toekomst, optimisme en vooruitgang, voor de eerste bewoners een nieuwe dag.

Het gevelteken kan men ook als een 'kaart' lezen: de vestingwerken, de singel, de weilanden en daarboven de opgaande zon.

Ontwerp: Gert Jan Meijer

Keramiek: Marja Verkerk-Smit

COLOFON

Deze catalogus is uitgegeven door de Stichting Geveltekens Oudewater met bijdragen van Nettie Stoppelenburg, alle kunstenaars/ontwerpers en Jaap de Wit (fotografie).

Redactie Alfred Blaauw met bijdragen van Saskia van der Lee en Nell van Gool.

Het logo van de Stichting en het '750'-stempel voor de geveltekens zijn ontworpen door Yuriko Miyoshi.

Een particuliere stichting heeft aan deze uitgave financieel bijgedragen.

Stichting Geveltekens Oudewater
Oude Hekendorperweg 19
3421 GE Oudewater

Email: alfred@benablaauw.nl

© Stichting Geveltekens Oudewater 2022

